

Old school commando centrum

DE ONTWIKKELAAR

Xavier Oudin werkte in het verleden voor Arturia en kent dus het klappen van de zweep als het gaat om

emulatie van een analoge synthesizersound. Bij Arturia heeft hij onder meer meegewerkt aan de ontwikkeling van het polyfone vlaggenschip de CS80V, die gezien kan worden als de tegenpool van de compacte XILS 3. Xavier Oudin is ook de ontwikkelaar van de PolyKB synth (Interface 139) en de Eiosis ELS vocoder (Interface 118) die dezelfde opvallende matrix heeft, alleen dan voor een heel andere functionaliteit.

XILS 3 heeft een aantal extra modules die je op de EMS hardwareversie niet vindt.

SPECIFICATIES

- vst/au/rtaas plug-in
- 3 oscillatoren
- noise
- low pass-filter + 2x statisch hp/lp-filters
- reverb, stereo delay, chorus
- ring modulator
- 4 modulatiematrixen
- 3 envelopes
- lfo
- sample & hold
- voltage processor
- transient follower
- gate follower
- gate
- pitch tracker
- 6 tracks 128-step sequencer
- virtuele joystick
- audio in met bewerking
- 18-stemmig polyfoon
- kopieerbeveiliging met eLicensor of iLok

tijd ver vooruit was. Je programmeert deze sequencer in maximaal drie lagen. Elke laag bevat voor elke stap informatie over toonhoogte en aanslagsterkte. Er kunnen maximaal 128 stappen worden geprogrammeerd. De geprogrammeerde stappen worden grafisch in een pianorolscherm weergegeven, zoals we dat kennen van sequencerprogramma's, en ze kunnen ook met de muis worden bewerkt. Dat gaat allemaal veel verder dan de oorspronkelijke hardwaresequencer. De toonhoogte en velocitywaarde worden beide in aparte lagen opgeslagen. De velocitywaarde kun je dus gescheiden voor modulatie gebruiken.

Dat de sequencer met drie keer twee lagen en een groot aantal stappen werkt, maakt het werken ermee enorm inspirerend. De noot- en velocitywaarde van iedere stap kun je gebruiken voor allerlei modulaties, die kunnen worden ingesteld in de speciale sequencermatrix. Met de binnenste draaiknop voor elke laag kun je ook de invloed van de sequence op de doelwaarde instellen, en realtime moduleren. Dat geeft unieke mogelijkheden die met andere step sequencers moeilijker te realiseren zijn en ook kun je er snel het effect van een sequence op de synth compleet mee veranderen. En last but not least is de sequencer ook bruikbaar als geavanceerde lfo. Het pattern kan bij iedere toetsaanslag worden gereset, gestart en gestopt als de toets wordt losgelaten. De

De 2x3 sequencertracks kunnen grafisch worden bewerkt, maar ook met 'old school' draaiknoppen.

stappen kunnen traploos met elkaar worden verbonden met de Slew Rate-parameters. haven in een drukke mix. De sequencer is ook heel geschikt voor het produceren van acidachtige sequences, al is XILS natuurlijk geen TB-303-kloon. Hij klinkt gewoon lekker 'analog'.

Zwevende bassen

De originele VCS3 had een ingebouwde veergalm, die ook door XILS 3 wordt geëmuleerd. Deze klinkt wel heel erg vintage, en moet dus met mate worden gebruikt. Daarnaast heeft deze virtuele synth extra chorus en stereo delay-secties om als zelfstandige unit de klank stereo te kunnen maken en ruimte geven. Als je van de chorus de Strength hoog en de Speed laag instelt, zweeft de klank heel mooi langzaam door het stereobeeld maar blijft wel strak. Dit is een fraai effect voor bijvoorbeeld bassen.

Winnende combinatie

We hebben de XILS 3 niet één op één vergeleken met de originele EMS hardwaresynth waarop hij is gebaseerd. Daar zijn overigens verschillende versies van die in de loop der tijd ook anders klonken. Wie zijn popklassiekers kent, herkent regelmatig fameuze sounds. Een van de bekendste tracks waarop een VCS3 wordt gebruikt is On The Run van Pink Floyd's Dark Side Of The Moon en het kost weinig moeite om vergelijkbare klanken met deze plug-in te maken.

Vanwege de vele extra functies die de klank mede kunnen beïnvloeden, kun je echter niet van een directe kloon spreken. Gebruikers die enthousiast waren over de klank van de VCS3 zullen dat waarschijnlijk ook zijn over die van de XILS 3. Tijdens de test viel op dat de XILS een lekker vet laag kan produceren, en in combinatie met de veelzijdige step sequencer heb je op dat gebied een winnende combinatie. Ook in het middengebiet weet de XILS uitstekend te hand-

Moeite

In de bijgeleverde pdf-handleiding worden alle functies van deze synthesizer kort en zakelijk uitgelegd, maar eigenlijk te summier. Zo kostte het erg veel moeite om te achterhalen hoe de sequencer precies werkt. Gelukkig staan er diverse tutorialvideo's op de website, maar ook die behandelen alleen de eerste stappen. Om goed met een complexe en uitgebreide modulaire synthesizer als XILS 3 te kunnen werken, zul je er dus wat tijd in moeten steken. Anderzijds geeft dit aan dat dit een plug-in is waar je heel lang mee kunt en moet experimenteren en waarvan je niet snel genoeg zult krijgen.

De bijgeleverde presets zijn in ieder geval wel heel instructief. Door de overzichtelijkheid van de routing kun je hier veel leren over het gebruik van de matrixen. Overigens werd de effectversie van XILS 3 niet herkend in FL Studio, maar in Cubase werkte het wel.

Conclusie

XILS 3 is een bijzonder veelzijdige synthesizer met een hoog tweakgehalte, plus een inspirerende vormgeving en architectuur. Door de veelzijdigheid is het zeker niet de eenvoudigste synth om te programmeren. Het geluid komt aardig dicht in de buurt van de hardware waarop hij is geïnspireerd en biedt ook de flexibiliteit van het origineel, uitgebreid met de nodige extra's die in software mogelijk zijn. De sequencer, die ook als lfo kan worden gebruikt, draagt sterk bij aan de specifieke klank van veel van de presets van XILS 3. Uniek is ook de mogelijkheid om externe audio met de XILS 3 te bewerken en/of te integreren als stuursignaal voor diverse parameters. ■

HET OORDEEL

- + veelzijdige klankmogelijkheden
- + modulair
- + inspirerende sequencer
- + hoog tweakgehalte
- presets selecteren minder comfortabel
- bediening sequencer kan makkelijker
- documentatie summier
- nog niet optimaal aan verschillende hosts aangepast

Bij een blik op de interface van XILS 3 synth zal het de kenners niet ontgaan dat er een treffende gelijkenis is met een bekende modulaire hardwaresynthesizer uit 1969.

door Eppo Schaap > eppo@interface.nl

INFO

- Prijs incl: € 149,- (LE versie € 30,-)
- Distributie: Xilslab
- Internet: www.xils-lab.com

een 'steekmatrix' met elkaar worden verbonden. Een zeer praktisch systeem dat weinig ruimte vergt en een stuk overzichtelijker is dan een groot modulaair systeem met veel kabels.

Speerpunten

De synth heeft drie oscillatoren met vier golfvormen, een ruisgenerator, een 2/4 pole low pass-filter met resonantie plus twee statische lp/hp-filters, een adsr/trapezoïde-envelope, lfo, ring modulator en meer verplichte onderdelen. Deze klinken allemaal prima, maar maken deze synth niet per se uniek. Het meest opvallende aspect van deze synth vormen natuurlijk de virtuele steekmatrixen, waarmee je audio- en modulatiesignalen met de verschillende synth-componenten kunt verbinden. Dit modulaire commandocentrum vormt ook een van de belangrijkste speerpunten van deze synth. Hiermee bepaal je de werkelijke routing van het signaal en daarmee de architectuur van de synthesizer.

De hardware VCS3 had één matrix. Bij de XILS 3 zijn er nog enkele bij gekomen, omdat het makkelijk werkt en zo lekker weinig plaats inneemt. Op het subpaneel Matrix vind je drie extra steekvelden, die vooral dienen voor modu-

latieverbindingen. Met verschillende kleuren pinnetjes bepaal je de sterkte van de modulatie (in acht sterktes), die ook negatief kan zijn.

Audio-in

De XILS 3 kan net als EMS synths externe audio bewerken. Die mogelijkheid was een van de aantrekkelijke kanten van de EMS, die dan ook vaak als soundprocessor werd gebruikt. De synth heeft een stereo audio-ingang met envelope follower, transient follower en een pitch tracker. Deze kunnen allemaal op de inkomende audio worden losgelaten, en het signaal ervan kan natuurlijk weer worden gebruikt om andere onderdelen van de synth te besturen. Het bewerken van drumloops schiet je als eerste te binnen, maar dankzij de modulaire opzet is je fantasie de enige beperking. Je kunt met de geanalyseerde audio ook de toonhoogte van de oscillatoren besturen, om maar eens wat te noemen, of de lfo-snelheid.

Inspirerend

De step sequencer in de XILS 3 is geïnspireerd op de EMS Synthi Sequencer 256, die zijn

Er zijn verschillende modules voor bewerking van het audio-ingangssignaal.

Het origineel

EMS werd opgericht in 1969. Het Engelse bedrijf maakte vooral synthesizers voor experimentele studio's en componisten, zodat er vaak geen keyboard op zat. Hun bekendste synth was de VCS3 (ook wel Putney genoemd; later kwamen de Synthi A en AKS) uit 1969, een jaar voor de Minimoog op de markt kwam. Van de VCS3's, berucht vanwege de instabiele oscillatoren en onbetrouwbare matrix, zijn ongeveer achthonderd exemplaren gemaakt. Na diverse innovatieve, bizarre en geflopte producten ging EMS in 1979 failliet. De VCS3 en verwanten brengen nu enorm veel geld op en zijn vooral geliefd als audioprocessor. Overigens verkoopt www.emsrehberg.de allerlei opgeknapte EMS synths en een plug-in-versie van de VCS3 (alleen Windows). Beroemde gebruikers van de VCS3 zijn Pink Floyd, Tangerine Dream, Hawkwind, Brian Eno, Stereolab, Autechre, Depeche Mode en Todd Rundgren. Een documentaire over onder meer EMS is terug te vinden op Youtube.com (zoek 'future sounded').

De hardwaresequencer van EMS waardoor de interne sequencer van XILS 3 is geïnspireerd.

De VCS3, een tot de verbeelding sprekende synthesizer van EMS